

Vergaderjaar 2005–2006

28 165

Deelnemingenbeleid Rijksoverheid

Nr. 40

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 mei 2006

Tijdens het algemeen overleg met uw Kamer op 26 januari dit jaar (kamerstuk 28 165, nr. 37) heb ik aangegeven voornemens te zijn de aandelen van de Staat in Connexxion Holding N.V. van de hand te doen.

Ik hecht er aan om te voldoen aan uw verzoek om reeds voorafgaand aan het starten van het verkoopproces een toelichting te geven en informeer u daarom bij deze over de op te zetten verkoop. Dit doe ik mede namens de minister van Verkeer en Waterstaat. Dit verzoek heeft u gedaan in het debat over de borging van de publieke belangen¹, op 26 januari dit jaar. Over de verkoop en het verkoopproces is overeenstemming bereikt met de directie en raad van commissarissen van de onderneming.

De reizigersbelangen geborgd

De regionale behoefte aan vervoer komt tot uiting in de eisen die concessieverleners stellen bij de aanbesteding van vervoersconcessies. De in het aanbestedingstraject overeengekomen vervoersafspraken worden vervolgens vastgelegd in het concessiecontract, dat geldt tot er wederom aanbesteed wordt. Op dat moment bepaalt de verantwoordelijke concessieverlener opnieuw de behoefte aan vervoer in de betreffende regio alvorens aan te besteden.

Dit aanbestedingsregime is bestendigd in de Wet Personenvervoer (Wp 2000). Hierover heeft u in 2005 gesproken met de minister van Verkeer en Waterstaat, waarna de voortzetting van dit regime is bevestigd. In januari heeft uw Kamer met mij gesproken naar aanleiding van de eerdergenoemde evaluatie van Connexxion en de borging van de publieke belangen, die ik samen met de minister van Verkeer en Waterstaat had opgesteld. De conclusie was dat er geen belemmeringen zijn voor verkoop, nu de publieke belangen adequaat zijn geborgd. Ik heb aangegeven vervolgens de voorbereiding voor de uitvoering ter hand te nemen en u voorafgaand aan de start van het verkoopproces te informeren.

¹ Tweede Kamer, 2005–2006, 28 165, nr. 30; de evaluatie is te vinden bij «staatsdelenemingen» via www.minfin.nl.

Een gelijk speelveld voor alle vervoerbedrijven bij aanbestedingen draagt in belangrijke mate bij aan concurrentie om deze markt. De reiziger is hierbij gebaat. Momenteel zijn de concurrenten van Connexxion in private handen, terwijl Connexxion nog in handen is van de Staat, die tevens als beleidsmaker optreedt. Verkoop neemt deze ongelijkheid weg. Ik verwacht dat daar mogelijk een positieve uitstraling van uitgaat naar potentiële nieuwe toetreders op de Nederlandse OV markt.

Ik hecht er aan te benadrukken dat de uit te voeren verkoop niets af doet aan de verplichtingen die Connexxion Holding of één van haar werkmaatschappijen is aangegaan met derden. Als voorbeeld hierbij noem ik de uitvoering van concessiecontracten die zij is aangegaan of verplichtingen die bestaan ten aanzien van projecten zoals de OV Chipkaart.

Het belang van de Staat in Connexxion

De Staat bezit tot op heden 100% van de aandelen in de holding Connexxion. Er zijn geen aandeelhoudersrechten, noch geweest, die een rol spelen bij de borging van publieke belangen, en ergo, bij de aanbestedingen. De Staat heeft daarmee geen dwingende redenen om nog langer aandeelhouder te blijven, en risicodragend kapitaal aan te houden in de onderneming.

In de evaluatie van Connexxion heb ik tevens beschreven dat de medewerkers en bestuurders de onderneming de afgelopen jaren hebben ontwikkeld tot een financieel gezond en winstgevend bedrijf. De goede financiële gezondheid van de onderneming en haar strategische ambities om te groeien via innovatie en (buitenlandse) expansie bieden goede aanknopingspunten bij de verkoop.

Het verkoopproces

De verkoop van Connexxion vindt plaats aan de hand van een «controlled auction», een veilingverkoop. Credit Suisse, financieel adviseur van het Ministerie van Financiën voor wat betreft deze verkoop, heeft de verschillende verkoopmethoden geanalyseerd. Zij is tot de conclusie gekomen dat een «controlled auction» in het geval van Connexxion de optimale verkoopmethode is, en ook goed realiseerbaar is. Op basis van een polsing in de markt indiceert Credit Suisse nota bene aanzienlijke animo voor de koop van de aandelen van de Staat.

Tijdens het veilingverkoopproces worden geïnteresseerde partijen tijdens meerdere selectiestappen beoordeeld op onder meer hun intenties en hun achtergrond, naast uiteraard de geboden prijs. Dit biedt de Staat de mogelijkheid om de biedingen van een breed spectrum van geïnteresseerde partijen op basis van diverse selectiecriteria, eenduidig met elkaar te kunnen vergelijken.

De Staat heeft selectiecriteria opgesteld aan de hand waarvan partijen worden beoordeeld, en heeft hierover overleg gevoerd met de onderneming. Hiermee zie ik erop toe dat het verkoopproces leidt tot overdracht van de aandelen aan een partij die van goede kwaliteit is. Ik betrek daarbij, naast de hoogte van de bieding, aspecten als diens kennis van en intenties voor de Nederlandse vervoersmarkt, maar ook diens visie op de strategie en initiatieven van de onderneming en de gevolgen voor de continuïteit, onder meer van lopende projecten. Bovendien zullen alle biedende partijen dienen te voldoen aan de vereisten van reputatie en financiële soliditeit.

Ik licht één van de selectiecriteria nader toe, en dat is executie zekerheid van een bieding, met andere woorden, de kans dat het verkoopproces

ongehinderd kan verlopen en leidt tot de vlotte en succesvolle overdracht van de aandelen. Uw Kamer hecht, evenals ik, aan goede mededinging op de OV-markt en aan het verlagen van toetredingsbarrières. Onder deze «executiezekerheid» wegen wij daarom mee dat de Nederlandse Mededingingsautoriteit of de Europese Commissie een eventuele marktconcentratie als gevolg van overname door een partij die reeds een positie heeft op de markt, indringend en langdurig zal toetsen.

De onderneming zal nauw betrokken worden bij het verkoopproces. Zowel de bestuurders van de onderneming, alsmede haar toezichthouders, hebben hun medewerking aan dit proces toegezegd. Uit hoofde van de Wet op de Ondernemingsraden zal de ondernemingsraad van Connexxion de personeelsbelangen formeel behartigen. Wanneer Connexxion van eigenaar verandert, blijven werknemersrechten onder de paraplu van een CAO behouden. Overigens kent de Wp2000 werknemersbescherming bij de overgang van concessies als gevolg van aanbestedingen.

De Staat laat de mogelijkheid open om het belang in twee stappen te verkopen. Geïnteresseerden kunnen namelijk bieden op het volledige pakket alsmede op een – door de Staat nader te specificeren – iets beperkter aandelenpakket, in welk geval de Staat nog enkele jaren een minderheidsbelang heeft. Mocht de Staat besluiten om gevolg te geven aan een bieding op een minder dan volledig aandelenpakket dan zal een aandeelhoudersovereenkomst gesloten worden tussen de Staat en de koper om de minderheidspositie van de Staat te beschermen. De Staat eist bovendien in dat geval duidelijkheid over de verkoop van het dan resterende belang.

Met deze uiteenzetting hoop ik dat u een duidelijk beeld hebt gekregen van het verkoopproces dat ik heb voorbereid met het ministerie van Verkeer en Waterstaat en met de onderneming. Het is mijn verwachting dat het verkoopproces rond het eind van dit jaar zou kunnen worden afgerond.

De Minister van Financiën,
mede namens de Minister van Verkeer & Waterstaat,
G. Zalm